

Saulėta, dieną 80°, naktį 65°
Saulė teka 5:38, leidžiasi 8:16.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Liepos-July 26 d., 1973 m.

Kaina 15c

175

KEIČIA KOVOS PRIEŠ TIKEJIMA METODUS?

TRYS ASTRONAUTAI PASIRUOŠĘ ILGAI, 56 DIENŲ KELIONEI

CAPE KENNEDY. — Šiandien trys astronautai atvyko iš Johnson Erdvės centro Houstone į Cape Kennedy, pasiruošę ilgai kelionei į erdvę. Astronautai Alan Bean, skridimo komendantas, yra jūrų laivyno kapitonas, senas astronautas, buvęs 1969 m. lapkričio mėn. mėnulyje. Dr. Owen Garriott yra civilis, į erdvę skrendas pirmą kartą. Trečiasis įgulos narys yra Jack Lousma, marinų korpuso majoras, lakūnas. Jis irgi į erdvę skris pirmą kartą.

Skylab 2 skridimas prasidės šeštadienį 6:08 val. ryto Čikagos laiku. Didžiulė Saturn I-B raketa iškels Apollo laivą į erdvę, kur Apollo atsiskirs nuo antrosios raketos dalies ir padarys penkis orbitas apie žemę. Penktoje orbitoje erdvėlaivis priartės prie 270 mylių aukštyje skriejančios erdvės laboratorijos. Astronautai prisijungs prie tos erdvės stoties ir pereis į ją 56 dienų gyvenimui.

Šis skridimas sumuš visus erdvės kelionių ilgumo rekordus. Iki šiol ilgiausias skridimas buvo pirmosios Skylab įgulos narių: Charles Conrad, dr. Joseph Kerwin ir Paul Weitz, kurie išbuvo erdvėje 28 dienas. Prieš tai ilgiausia kelionė buvo atlikę rusai: Dobrovski, Volkov ir Patšajev, tačiau po 23 d. erdvėje, jie visi žuvo grįždami į žemę.

Astronautai nuveš į erdvės stotį naują skėtį, kuris pridengs stotį nuo saulės spindulių. Pirmosios įgulos iškeltas skėtis nuo karščio susidėvėjo. Programoje numatyti dar du astronautų išėjimai iš stoties į „lauką“. Jiems teks įdėti keliones pradžioje filmuoti teleskopinį aparatą ir pabaigoje teks filmus išimti.

Svarbiausias skridimo tikslas yra patirti, kaip veikia erdvės sąlygos į žmonių kūną. Gydytojai bijo, kad širdies-muskulų pasidarys tingūs ir silpni, kraujagyslių sienelės galinčios prarasti elastingumą. Net ir akis visada veikia žemės traukos jėga, todėl ir akys galinčios pasikeisti daugiau išbuvus erdvėje, kur žemės trauka neveikia. Pirmosios įgulos astronautai, ypač dr. Kerwin, sugrįžę į žemę jautėsi labai silpni, jiems lino kojos ir sukosi galva. Stipriausiai jautėsi daugiausia erdvėje išbuvęs astronautas Conrad.

Graikijos referendumas

ATENAI. — Graikijoje iš kalėjimo buvo paleisti 17 graikų laivyno karininkų, kurių tarpe yra du atsargos admiralai. Buvo įtariama, kad jie dalyvavo laivyno samokse. Kalėjimuose dar laikomi 57 karininkai ir 7 civiliai.

Sekmdienį Graikijoje įvyks referendumas dėl monarchijos panaikinimo. Valdžia ragina, kad visi balsuotų už „prezidentinės parlamentinės respublikos“ įsteigimą su prezidentu George Papadopoulos priešakyje.

Laivyno samokslas turėjęs planą sutraukti visus Graikijos karo laivus į Aegėjų jūrą ir okupuoti kelias salas, reikalaujant, kad vyriausybė pasitrauktų. Kažkas tą planą valdžiai išdavė ir samokslas buvo išardytas. Sumintųjų tarpe yra buvęs Graikijos užsienio reikalų ministeris Tossizza.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Aviacijos majoras Edward Leonard, išbuvęs 5 metus komunistų nelaisvėje Hanojuje, padavė į teismą septynis kareivius už maištą belaisvių stovykloje. Nors kariuomenė nutarė nebausti buvusių belaisvių, tačiau yra karininkų, kurie negali dovanoti.

BANKOKAS. — Buvęs Burmos premjeras U Nu, po 1962 m. perversmo buvo pabėgęs ir gyvena Tailandijoje, kur jis buvo suorganizavęs opoziciją prieš dabartinį Burmos diktatorių Ne Win. Šio spaudžiama Tailandijos valdžia paprašė bėgį išvažiuoti. Jis bandė keliauti į Indiją, tačiau ši nedavė vizos. Buvęs premjeras išvyko į Ameriką, kur New Yorko universitete bus budizmo profesoriumi.

BANGAZI. — Teroristai, kurie buvo pagrobę japonų lėktuvą ir jį susprogdino Libijoje, yra trys palestiniečiai ir vienas japonas. Palestiniečių organizacijų centras tuos piratus pasmerkė, sakydamas, kad lėktuvų grobimai kenkia Palestinos bylai.

ANKARA. — Turkijos karinis tribunolas patvirtino bausmes 21 darbo partijos veikėjui, kurie buvo nuteisti nuo 6 iki 15 metų kalėjimo. Partija buvo uždaryta ir vada nuteisti 1971 m. Iki šiol turkų kariniai teismai nuteisė virš 1,700 asmenų už palankumą komunizmui.

WASHINGTONAS. — Buvęs prezidento Johnsono artimas štabo narys Jack Valenti patvirtino, kad prezidentas Johnsonas, kai kuriuos telefoninius pasikalbėjimus Baltuose Rūmuose rekvoduodavo.

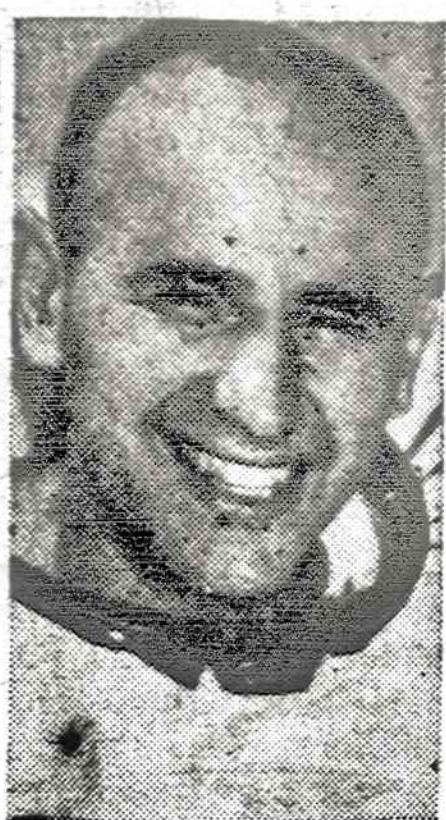
KAIRAS. — Valgoma alyva Egipte pardavinėjama mažomis normomis pagal korteles.

TEHERANAS. — Irane už narkotikų turėjimą skiriamos sunkios bausmės. Per dvejus metus buvo sušaudyta 114 žmonių.

Pietų Vietnamas paleidžia kalinius

SAIGONAS. — Šią savaitę Pietų Vietnamas ir Viet Congas pasikeičia savo laikomais kaliniais. Pasikeitimas kelis kart buvo nutrauktas. Užvakar buvo paleisti 600 kalinių. Vakariet. Congas paleido 26 vietnamiečius civilius, bet daugiau atsiskak paleisti, nes naktį du kaliniai pabėgo patys.

Iš P. Vietnamo paleistos grupės 24 kaliniai atsiskak būti perduoti komunistams ir pareiškė norą pasilikti P. Vietnamo puse. Apie 400 komunistų ko-lijo ir net primušė norinčius pasilikti. Dėl to incidento P. Vietnamas laikinai sustabdė kalinių paleidimą.

Alan L. Bean

Owen K. Garriott

Jack R. Lousma

Trys astronautai Alan Bean, Owen Garriott ir Jack Lousma pasiruošę skristi į Skylab erdvės stotį liepos 28 dieną.

ERLICHMANAS SENATO KOMITETE

WASHINGTONAS. — Antradienį senato Watergate komitete pradėtas klausinėti buvęs prezidento patarėjas Erlichmanas pasirodė esąs kietesnis liudininkas už kitus, prieš jį buvusius. Jis nepataikavo komiteto nariams ar komiteto advokatams ir nevengė pareikšti priešingą nuomonę. Jis gynė prezidentą Nixoną ir kaltino buvusį liudininką ir Baltųjų Rūmų teisinį patarėją John Dean, kuris suklaidinęs prezidentą ir jo štabo narius apie Watergate įsilaužimą ir jo slėpimą.

Klausiamas apie įsilaužimą į Ellsbergo psichiatro kabinetą, Erlichmanas pareiškė, kad tai buvusi valstybės saugumo misija. Nors prezidentas apie tą įsilaužimą nežinojęs, jis turėjęs teisę ginti valstybės dokumentus nuo svetimų valstybių šnipų. Kai senatorius Erwinas pasakė, kad nėra nieko bendro tarp šnipinėjimo ir psichiatro nuomonės apie klijento emocijų ir psichologinį stovį, Erlichmanas atkirtė: Iš kur senatorius žino, kad nėra.

Senato komitetas su Erlichmanu dar pikčiau kalbėjo, kaip su kitais liudininkais, nes Erlichmanas savo pradiniam pareiškime apkaltino komitetą „perspektyvos susiaurėjimu“ ir kritikavo spaudą už klaidingų ir nesuipratinčių keliandžių žinių skleidimą. Erlichmanas gynėsi nelaužęs, ryšium su Watergate afera, jokių įstatymų. John Dean melavęs komitetui. Nubaustiesiems Watergate įsilaužėjams pinigai būvę reikalingi parūpinti gerus gyvenimus, kad byla būtų nutesta iki po rinkimų, pasakė Erlichmanas. Jis paneigė ne vieno ankščiau klausinėjamą liudininką teigimus.

Vakar senato komitetas tęsė Erlichmano klausinėjimą.

Indija tariasi su Pakistanu

KARACHI. — Antradienį prasidėjo Indijos ir Pakistano pasitarimai dėl problemų, likusių iš paskutinio 1971 m. karo. Pakistanas siekia atgauti Indijoje laikomus karo belaisvius, tačiau Indija ir Bengalija reikalauja, kad Pakistanas išleistų bengalus, gyvenančius Pakistane ir priimtų bigarus, kurie gyvena Bengalijoje.

Specialią problemą sudaro Bengalijos užsispjrimas teisti už karo meto nusikaltimus 195 karo belaisvius, jų tarpe buvusius civilius Rytų Pakistano valdininkus. Pakistanas reikalauja, kad jokių teismų nebūtų.

Vakar prezidentas 45 min. tarėsi su kongreso respublikonų vadais.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Praėjusį ketvirtadienį širdies smūgį gavo vokiečių komunistų partijos ilgametis vadovas Walter Ulbricht. Tik vakar buvo paskelbta, kad jo sveikata pablogėjusi ir jis sunkiai serga.

Meksikos valdžia paskelbė, kad akcijoje prieš narkotikų pirklius buvo suimti 33 asmenys ir atimta 8 tonos marijuanos ir 11 svarų heroino.

Kambodijoje apie 10,000 komunistų kareivių sukoncentruota prie sostinės Phnom Penho. Kai kurie daliniai pietuose yra vos 4 mylios nuo miesto.

Pajamų mokesčių inspektoriai tiria kylančias kainas Los Angeles, Bostone, Washingtono, Dallas ir Atlantoje. Norima nustatyti ar kainų kilimas pateisinamas ir kur eina pelnas.

New Yorko policija konfiskavo 7 pornografinius filmus. Ateityje miestas žada stipriau kovoti prieš pornografiją.

Washingtono demonstravo Irano studentų sąjungos apie 100 narių prieš šachą Pahlevį, kuris lankosi Amerikoje. Protesto dalyviai nešiojo kaukes, nes jie tikisi sugrįžti į Iraną. Imperatorienė Farah apklė leikemijos ligų ligoninę. Vakar Irano ambasadoje buvo balius, kuriame dalyvavo prezidentas Nixonas su žmona ir dar 64 asmenys.

Naujoji Zelandija apskundė Prancūziją ir Kiniją Jungtinėse Tautose už atominį ginklų sprogimą Ramiajame vandenyne.

Derybos su Bulgarija dėl naujų ryšių

BONA. — Ateinančią savaitę Bonoje prasidės Bulgarijos ir Vokietijos derybos dėl diplomatinių santykių užmezgimo. Po to, rugpjūčio mėn. Vokietija pradės derybas ir su Vengrija. Spėjama, kad rugsėjo mėn. Vokietija, pasirašiusi sutartį su Čekoslovakija, oficialiai pripažins Bulgariją ir Vengriją, kuri anksčiau pranešė Bonosvyriausybę, kad suderinus santykius su Čekoslovakija, nebebus kliūčių ir jos santykiams su V. Vokietija.

SAIGONAS. — Los Angeles Times korespondentas išstremtas iš P. Vietnamo už Saigono vyriausybės nepalankių straipsnių rašymą.

Ispėjo piliečius bėgti iš Phnom Penho

PHNOM PENHAS. — Dvi ambasados Kambodijoje: Britanijos ir Australijos paragino savo piliečius išvažiuoti iš Kambodijos sostinės, nes karo veiksmų tiek priartėjo prie miesto, kad čia jau pasidarytų nebesaugu. Britų ir australų gauti laišukai yra ne įsakymas, bet tik įspėjimas, kad padėtis gali dar pablogėti. Amerikos ambasada irgi primena amerikiečiams išvažiuoti, jei jų buvimas Phnom Penhe nėra būtinas.

Norėtų geresnių ryšių su Amerika

NEW DELHI. — Svarbus Indijos pareigūnas, premjerės Gandhi patarėjas, pasikvietęs amerikiečius korespondentus, pareiškė jiems, kad Indija nuširdžiai nori geresnių santykių su Amerika.

Santykiai pagedo po Indijos Pakistano karo, kuriame Amerika palaikė Pakistaną pusę. Amerika per 20 metų davė Indijai paramos apie 10 milijonų dol. Panaši parama Indijai būtų ir dabar naudinga.

Ragina kovoti prieš terorizmą

NEW YORKAS. — Britanijos ir Amerikos atstovai tarpiniam terorizmo komitete, ragino Jungtinių Tautų narius griežčiau veikti prieš teroro veiksmus, kurie nesibaigia. Didžiausią kliūtį sudaro arabų valstybės, kurios pastoviai balsuoja prieš J. Tautų akciją, Arabai ragina pirmą iširti sąlygas, kurios terorizmas gimsta.

Tuo arabų valstybės siekia atkreipti JT dėmesį į palestiniečių vargus ir Izraelio atsakymą juos įsileisti į Izraelį. Palestiniečiams nėra jokio kito kelio, kaip tik terorizmas, aiškina arabų valstybių atstovai.

čiau pranešė Bonosvyriausybę, kad suderinus santykius su Čekoslovakija, nebebus kliūčių ir jos santykiams su V. Vokietija.

SAIGONAS. — Los Angeles Times korespondentas išstremtas iš P. Vietnamo už Saigono vyriausybės nepalankių straipsnių rašymą.

ITAKINGAS JAV LAIKRAŠTIS APIE LIETUVOS KATALIKŲ PADĖTĮ

Pirmadienio Christian Science Monitor įsidėjo Paul Wohl straipsnį: „Russia alters anti-religion tactics“. Straipsnis papuoštas Vilniaus miesto vaizdu, šv. Onos bažnyčios nuotrauka, po kuria sakoma, kad sovietai rodo daugiau rūpestingumo savo kampanijoje prie bažnyčių Lietuvoje. Antrinėje antraštėje sakoma, kad spaudimas Lietuvoje mažinamas. Autorius teigia, kad pernai Lietuvoje įvyko trys susideginimai ir dėl to Sovietų Sąjunga pakeitė savo prieš-religinę politiką Lietuvoje. Ligšiolinė linija trukdė Kremliui pagreitinti religijos sunykimą.

Admirolas spaudžia senatorius

WASHINGTONAS. — Jūrų laivyno operacijų viršininkas admirolas Elmo Zumwalt pasikvietė pusryčiams kelias grupes senatorių asistentų ir jiems aiškino, kodėl Amerikai būtina reikla naujų povandeninių laivų su Trident raketomis. Jis nurodė, kad sovietai jau baigia statyti daugiaagalvę raketa. Admirolas net pareiškė, kad Sovietų Sąjungos agentai veikia Amerikos senatę, spaudžia senatorius balsuoti prieš naujus Amerikos ginklus.

Oficiali vyriausybės pozicija yra ta, kad sovietai neturės daugiaagalvių užtaisų savo raketoms iki 1975 ar 1976 metų. Kai kurie senatoriai labai pasipiktinę admirolu Zumwalt pareiškimais apie-sovietų agentus.

Slapti puolimai dabar paaiškėjo

WASHINGTONAS. — Spauda, kuri kritikuoja vyriausybę, prisikabino prie Kambodijos komunistų bazių bombardavimo 1969-1970 metais, kada Kambodija oficialiai dar buvo laikoma neutrali. Blogiausia, kad tiems bombardavimams paslėpti karo aviacijos raportai buvo falsifikuojami. Kambodijoje ir Laose nuo 1965 metų žuvo 81 amerikietis kareivis, tačiau jų šeimoms buvo paskelbta, kad jie žuvo P. Vietname.

Spaudoje puolamas ir valstybės sekretorius Rogers, kuris žinojęs apie slaptus Kambodijos bombardavimus, tačiau tuo metu senato komitetui tvirtinęs, kad „Kambodijoje mūsų rankos švarios“. Komunistų stovyklas Kambodijoje puliti leides ir princas Sihanoukas, nors dabar jis tai paneigia.

Daugiau laisvių filipinečiams

MANILA. — Penktadienį Filipinuose įvyks referendumas, kuriame žmonės nutars, ar prezidentas Marcos gali dar pasilikti prezidentu po 1973 metų. Ta proga opozicijos partijos reikalavo atšaukti karo stovį ir duoti žmonėms daugiau laisvių.

Prezidentas, atsiliepdamas į tuos reikalavimus, panaikino draudžiamą laiką Maniloje ir leido šaukti susirinkimus. Prezidento įsakyme pabrėžiama, kad niekas negali būti suimamas už laisvas diskusijas, už žodžius už ar prieš prezidentą. Žmonės turį teisę diskutuoti referendume sprendžiamą klausimą.

Wohl rašo, kad pirmą kartą šiais metais birželio mėn. buvo leista maldininkams vykti į Lietuvos religines šventoves atlaidų proga. Buvo išleistos n edidelės laidos Biblijos ir maldaknygių ir valdžia net padedanti restauruoti dvi senas bažnyčias. Valdžia pažadėjusi persvarstyti dviejų vyskupų pašalinimą iš pareigų.

Autorius sako, kad prieš religiją kovojama geriau apgalvotais metodais, nes Sovietų Sąjunga Litva rašiusi, kad neteisingi metodai ne tik nesunaikina religijos, bet net išaukia religinį fanatizmą. Kovo mėnesį ir Kultūros Barai rašė apie religijos kultūrinę svarbą. Naujas religinių reikalų tvarkytos Lietuvos Kazimieras Tumėnas yra laikomas daugiau propagandos specialistu negu dogmatišku, karingu ateistu.

Toliau straipsnyje minimi nauji sovietų politikos metodai. Siekiama kunigus diskredituoti, verčiant vyskopus ginti, pasisakyti už režimą. Žmonės skatinami nesilaikyti tradicinių religinių papročių, rengiant Biblijos skaitymo valandas ar pamaldas privačiuose namuose.

Autorius Paul Wohl svarsto, kad naują taktiką galėjo išaukinti ir Vatikano politika ir kolaboravimas su Maskva, kuriai Vatikanas padedęs plėsti „taikos politiką“. Dėl to Maskva nutarusi padaryti taktinių nuolaidų Lietuvoje.

Kritikuoja poetų abejingumą

Partijos pastangos dar labiau susiaurinti jau ir taip gana ribotą lietuvių rašytojų išraiškos laisvę akivaizdžios š. m. vasario 5 d. Rašytojų Sąjungos pirminės partijos organizacijos susirinkimo aprašyme („Pergalė“, Nr. 3). Partinis kritikas V. Arėška nusiskundė, kad eilė poetų nori „atitraukti skaitytoją nuo oraktinio gyvenimo, politikos, visuomeninių klausimų ir kelia susirūpinimą“. Arėška kritikavo „neutralumą, abejingumą šiai dienai“.

Plačiau „pilietiško savoka“ interpretavo kritikas K. Nastopka ir poetas T. Venclova, ją „siedami su bet kokiomis poetų pastangomis išreikšti bendražmogishką epochos tragizmą, dvasinį nerimą ir pan.“ Jiems ždanoviškai partinį atkirtį suteikė A. Baltakis, poetas ir „Pergalės“ vyr. redaktorius: „Jis pabrėžė, kad pilietišku vadinant visą pirmą nu-lėmimą aiškus, atviras poeto idėjinis kryptingumas, komunistinis partiškumas, kova už socialistinius idealus. Pilietiškes pozicijos negalima sutapinti su poezija apskritai. Svetimos ideologijos poezija taip pat gali būti pilietiška, tačiau ji mums nepriimtina“.

(E)

TARPTAUTINĖS POLITIKOS VINGIAI

Pastaruoju metu laikraščiuose dažnai minimi Kinija, kurios net ir pasyvi laikysena dabar išjudina iš mirties taško įvairių valstybių santykius.

Štai JAV jau daug metų stengėsi spūsti su Rusija dėl kariuomenės Europoje ir iš viso branduolinių ginklų mažinimo ir branduolinės energijos vartojimo taikos reikalams, bet vis dėlto buvo vien tuščios pastangos, vien tik daugkartiniai pasivažinėjimai čia į Helsinkio, čia į Vienos konferencijas, kuriose buvo pasitenkinama tik tuščiažodžiavimu.

Ir tai buvo mums suprantama, nes juk kai rusai gali mažinti savo karinį pajėgumą, kai tik su jo pagalba jie užvaldė daug žiemų priešingų tautų ir tik su ta savo geležine kumštine jėga teko naujose žemėse įsitvirtinti, žmonių milijonus išnaikinant ir kolonizuojant rusais.

Deja, dabar rusai pagalvauja prašneko kitokia aiškesne kalba ir jie pradėjo rodyti didžiausią susirūpinimą, gauti savo dabartinį sienų patvirtinimą nesikišimui į jų vidaus reikalus. O tai įvyko po to, kai JAV prezidentas Nixonas aplankė Kiniją. Mat, Rusija pabūgo JAV, Kinijos, Japonijos ir Vokietijos galimos sąjungos. Ypač kad Kinija dabar jau įsitikino, jog iš tikro Kinijai JAV nepavojinga, nes JAV neturi jokių agresyvių planų Kinijos atžvilgiu, o komunistinei Kinijai pavojinga tik komunistinė Rusija. Kiniečių labai daug, ketvirta dalis visos žmonijos, arti 1 milijono be truputėlio. Mao Ce-tungo vadovaujama Kinija nuo 1949 IX 21 yra komunistinė. Iš pradžių bandyta naudotis Rusijos, kaip irgi komunistinės sąjungininkės, pagalba, tvarkant šią milžinišką valstybę. Bet 1957 II 27, taigi po 7 1/2 metų, Kinija, ant savo kailio patyrusi, kaip reikiama savo saugumui ir ūkiui tvarkyti su kaimyno gera valia, nutarė nutraukti visus santykius su Rusija, būtent, pasiūlė 1390 ekspertams rusams palikti Kiniją ir 343 sutartis laikyti bevertėmis. Rezultatas — šimtai milijonų nuostolių, nes draugai komunistai rusai pasiėmė su savimi visus planus kasyklų, fabrikų įmonių, statybų ir tokiu būdu tas visas milžiniškas darbas buvo sustabdytas ir Kinijos ūkis paralyžuotas. Tačiau kiniečiai kantriai visa tai pergyveno ir jau padarė didžiausią pažangą be rusų, išbandydami net savo branduolinius ginklus 1964

m. atominiai bombai, o 1967 m. ir vandenilinei.

Kinijai trūksta erdvės, nes kasmet padaugėja 20 milijonų gyventojų. Kinija pretenzijas reikalauja ir Rusiją, nes esą, ji užvaldžiusi daug kiniečių žemių, praeityje ir priklausiusių Kinijai, būtent, Kazachstaną, Kirgiziją, Uzbekistaną, Tadžikistaną, Mongoliją, Turkestaną, Amurą, Sachaliną ir Kamčatką; be to, ir Indiją pagrobusi — Asamą, Nagalandą, Sikkimą ir Butaną. Bet dabar, susipykus su Rusija, Kinija nesitenkina tik reikalavimu iš Rusijos šių žemių.

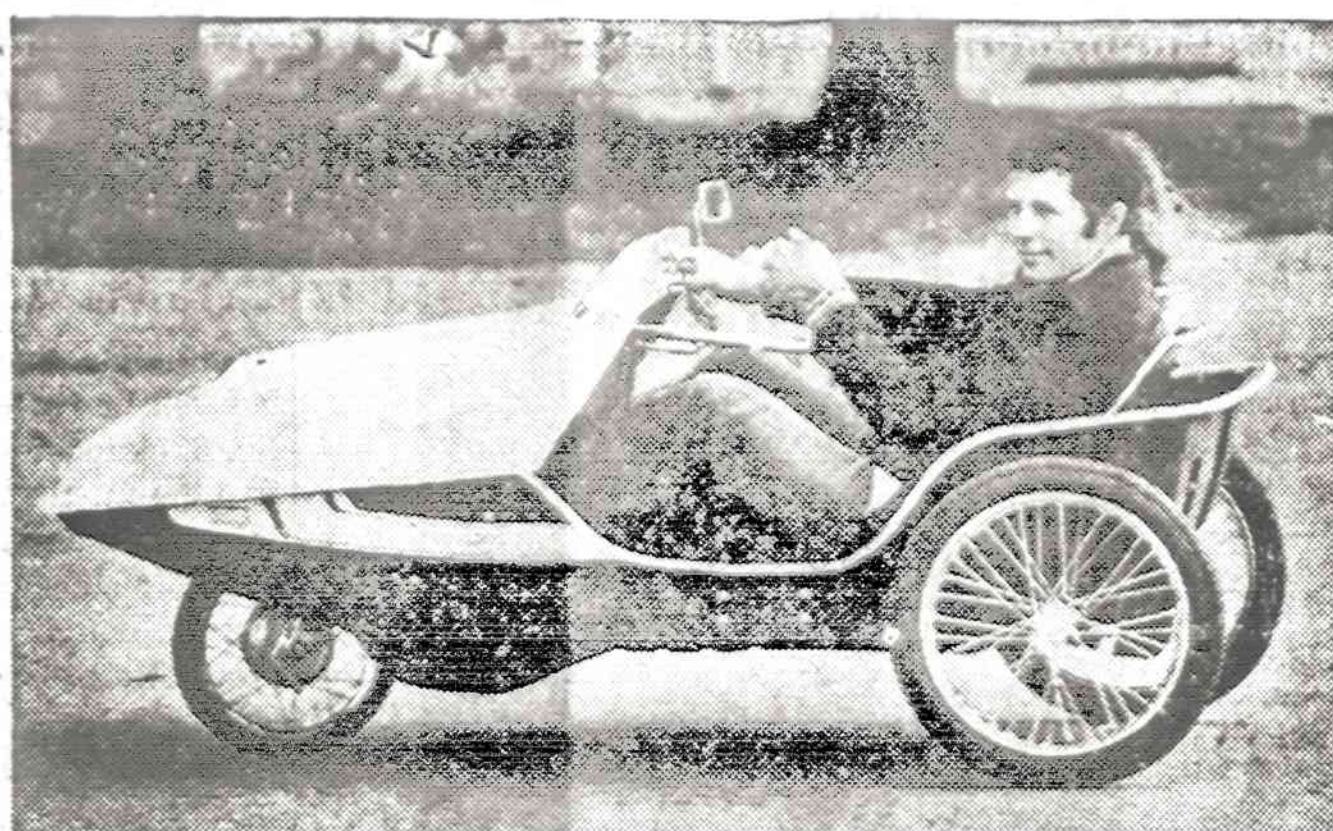
Kinija stengiasi visą dabartinę Rusiją, kaip kolonijų prisigrobusi šalį, sprogdinti iš vidaus. Kinija spausdina atitinkamas informacijas ir jas platina su tikslu skatinti tautinio komunizmo mintį rusų pavergtuose ar nuo rusų priklausiuose kraštuose. Tos pastangos liečia Sovietų Sąjungos ribose gyvenančias visas nerusiškas tautas. O tokių susidaro daugiau, negu pačių rusų, per 100 milijonų.

Pavyzdžiui, Kinija kreipia ypatingą dėmesį į Ukrainą, kurioje yra apie 50 mil. gyventojų. Yra tvirtinama, kad ir prie Vakarų Vokietijos kanclerio Brandto politikos pasisiekimo prisidėjo ir komunistinė Kinija, kuri savo politika privertė Maskvą ieškoti Vakaruose geresnių santykių, kad sustiprintų savo užnugarį.

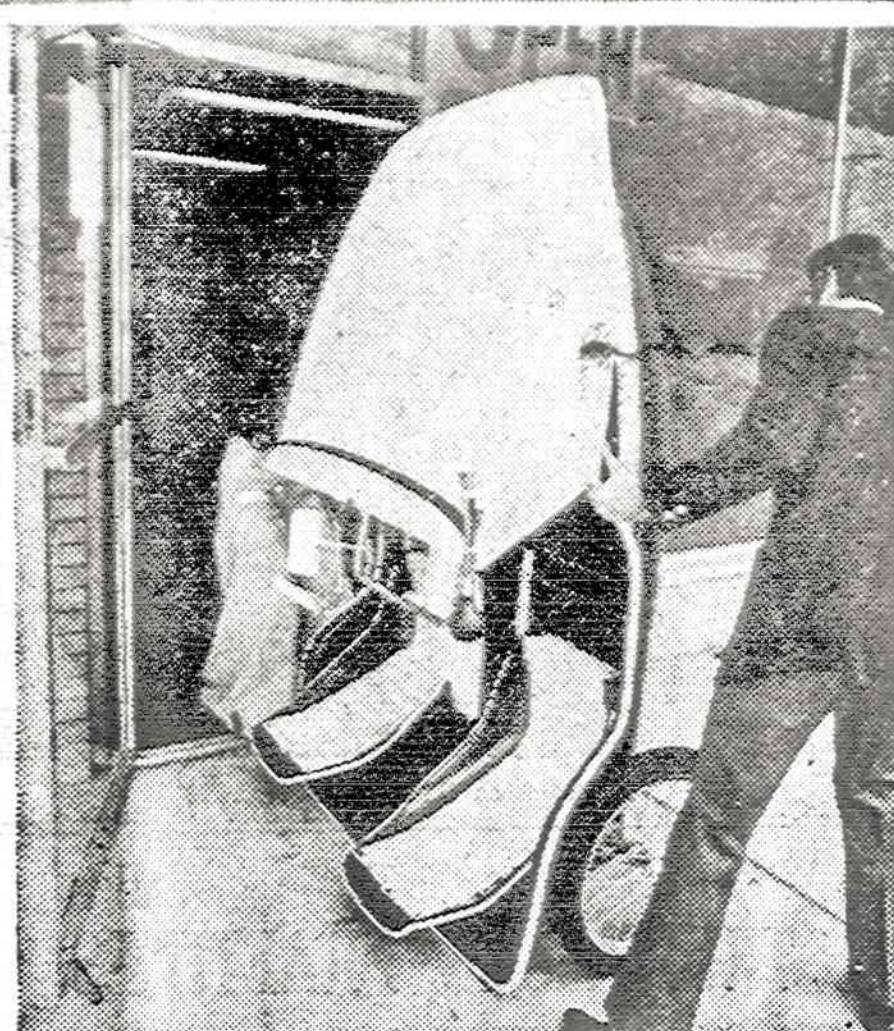
Lordas Palmerstonas teisingai yra pasakęs: "Valstybės neturi nei nuolatinio draugo, nei nuolatinio priešo. Jos turi tik nuolatinį gyvybinių reikalų. O tie gyvybiniai reikalai valstybės diktuoja ir nurodo šandien vienus draugus, o ryt gal kitus".

Kaip matom, tokios taisyklės negali nesilaikyti net ir komunistinės valstybės. Nuo 1948 m. ir Jugoslavų komunistinė valstybė, vadovaujama Tito, irgi panašias kaip Kinija, bet dar anksčiau griežtai nutraukė savo santykius su komunistine Rusija, kuri norėjo diktuoti ir kontroliuoti Jugoslaviją tik kaip savo sateitą.

Deja, Jugoslavija maža valstybė, tik apie 20 mil. gyventojų, todėl pasirinko apsaugai ir bendradarbiavimui JAV, kad ir kapitalistinė valstybė. Nuo 1950 m. iki 1961 m. Jugoslavija gavo pagalbos 1/2 bil. dolerių ekonomikos, \$1 bil. karinės ir UNRRA \$445 mil. ir Care \$1 1/2 bil., taip pat dar iš tarptautinio banko ir prancūzų bei britų vyriausybės paskolos. Daugelis komunistinių kraštų stebisi ir norėtų sekti Jugoslavijos sugebėjimų išla-

Šitokie automobiliai tikrai neturėtų oro, nes jie varomi kojų jėga. Sverdami 110 svarų, automobiliai nakčiai įnešami į namą. Nesunku jiems rasti "parking" vietą. Paprastai, savininkas mašiną pastato ant užkalkio.

kyti neutralumą ne tik tarp Maskvos ir Pekino, bet ir tarp komunizmo ir kapitalizmo. Pastaruoju laiku Jugoslavija pradėjo tvarkytis daugeliu atvejų visiškai kapitalistiškais pagrindais.

Taip pat dėl valstybių draugikumo, — tai geriausias pavyzdys Vokietija ir Japonija, kurios per 2 Didįjį karą buvo JAV priešai, o po karo — liko didžiausiais draugais.

Per 25 metus JAV išmokėjo per \$100 bil. užsieniei pagalbai ir, be to, apie tiek išleido bazėms pasaulio taikai išlaikyti. Juk tik Vakarų Europai apsaugoti JAV laiko apie 1/2 mil. karavių ir išleidžia kasmet \$1.6 bil.

Ta jei ir toliau šitaip rutuliosis pasaulio įvykiai, tai ir mes, lietuviai, galime tikėtis Lietuvai palengvėjimų, o gal net ir nepriklausomybės, nes į JAV ir rusų politikos sušvelnėjimą gal tenka žiūrėti, kaip į JAV globalinę jėgų balanso politiką tarp dviejų komunistinių milžinų, Rusijos ir Kinijos, kad neįvyktų tarp jų susikirtimo, vadinasi, kartu ir 3 Didžiojo karo, ypač branduoliniais ginklais, kurie galėtų sunaikinti visą mūsų žemėlį. Balanso politikai, be to, kartu pagelbėti Kinijai spausti Rusiją ne tik dėl jos užsienio, bet ir vidaus politikos pakeitimo. Juk pati Rusija, kaip ir Jugoslavija, pagaliau mato, kad vien tik diktatūrinės žiaurios priemonės didžiausiai spaudžiant per 50 metų nepakėlė žmonių gerovės, vadinasi, darbo našumo. Tai rodo, kad reikia prie savo žmonių prieiti kitaip, suteikiant jiems žmoniškas sąly-

Lietuviai mokslo pasaulyje

Christopher A. Rodowskas, kuris yra vaistinėkystės darbo jėgos žinyno vedėjas, American Association of Colleges of Pharmacy, Silver Spring, Md., yra bendraautoriaus pranešimo apie institucijų vaistinėkystės darbo jėgos dabartinę padėtį ir numatomą prieaugį, kuris bus padarytas American Pharmaceutical Association 1973 metiniame sutužavime liepos mėn. 21-27 d. Bostone, Mass.

Terese J. Rudzevičius iš South Gate, California yra priimta narė į American Society of Hospital Pharmacists 1973 m. liepos mėnesį. Saulius Šimoliūnas

gas, kad būtų nuširdus darbas ir nuširdžios bendradarbiavimo sąlygos. Aiškiau kalbant, Rusijos derlingi žemės plotai negali net pagaminti maisto savo gyventojams, kas be vargo sekėsi pasiekti carinėje santvarkoje. Todėl tenka kasmet javų, sviesto ir kita ko pirkti iš kapitalistinių kraštų. Taigi, pavyzdžiui, JAV formoj dabar vienas darbininkas pagamina maisto 51 žmogui, o Rusijoje vienas darbininkas nei antram žmogui nepajėgia pagaminti maisto. Tad juk prieita prie absurdo.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIJŲ METAI, gražiai įrišta, 502 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršeliais.	\$5.00
Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiū, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIŪDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai.	\$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

\$400 milijonų turto sename ispanų laive

Iš Key West, Fla., pranešama, kad ties Marquesa Keys 6 metrų gilumo jūros dugne aptiktas ispanų laivas "Nuestra Señora de Aticha", kur prieš 350 metų toje vietoje nuskendo su sidabro ir kitokių brangenybių kroviniu, kurio vertė spėjama apie 400 milijonų dolerių. To krov-

nio laive esama apie 40 tonų. Floridos narūnai Key West parodė savo iš to laivo iškeltas tris sidabro lydinis, kurie svėrė 27 kilogramus. Laivo krovinį iškėlus, Floridos valstybė gaus to turto 25%, o likusią dalį gaus atradėjai. Laivui "Atocha" nuskendus kartkartėmis buvo dedamos pastangos tuos turtus iškelti, bet be pasisekimo.

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekas Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugia, 48 pasaulietiški choralai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, baškai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakojimų. Dabar jie gali pasikaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasikaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasikaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijūs kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštai viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpūdi. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsisiuntus čekį arba money order.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

PIRKITĖ JAV TAUPYMO BONUS

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir paūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat už atsiliepimus laiškais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visu lietuvių protuose bei širdyse pačioje vajaus pradžioje.

Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščio brangiausia dovana — naują prenumeratoriui, kad nuolat didėjančią ju skaitant būtų ligam užtikrinta egzistencija nekeliant kainos. Naujienos savo tikslią informaciją ir laikysena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visu lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama taptų konkrečiai. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsakyti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos, ir net būtinos.

Chicagoje, ariemlesčiuose ir Kanadoje Naujienos metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, trims mėnesiams — \$7.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$20.00, pusel metų — \$11.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Užsienio — \$23.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Sluokiu dol.

- ☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsisakiusiam naujam skaitytojui.
☐ Užsaku Naujienas savo kaip dovana proga.
☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.
☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

Parašas

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months, in other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months, Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
tris mėnesius	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Smurtu primetė vergiją

Sovietų užsienio ministras Andriejus Gromyka Helsinkyje pareiškė, kad Lietuva, Latvija ir Estija pačios prisijungusios prie Sovietų Sąjungos ir kad jos jokių kitų laisvųjų nebeįsivaizduoja. Gromyka rėmėsi prieš 33 metus sovietų karo jėgų ir policijos lietuviams primetu smurtu. Tais laikais, kaip atsimename, Lietuvon įsiveržė sovietų-karo jėgos. Dekanovos primetė lietuviams Paleckį su Gedvila, kurie "iškėlė" kandidatus į "liaudies seimą", o pastarasis visoje Lietuvoje įvedė "tarybinę santvarką" ir nutarė prašyti Staliną, kad jis "įjungtų" Lietuvą ir Sovietų Sąjungą.

Amerikoje dar yra šimtai gyvų liudininkų, kurie savo akimis matė, kaip tie "liaudies seimo" "rinkimai" buvo įvykdyti ir kaip visa tauta buvo išprievartauta. Didokas skaičius lietuvių Amerikoje liudijo Kersteno komitetui apie okupanto primetą prievartą ir nurodė, kaip komunistai pavergė svetimą kraštą, apiplėšia gyventojus, tyčiojasi iš pagrindinių žmogaus teisių ir primeta Sovietų Sąjungai pritariančias "tarybas". Dalis svarbesnių liudininkų parodymų buvo išspausdinta kongreso knygoje. Įstatymų leidėjai ir sovietų imperijos ekspansija susidomėjusieji studentai gali tais liudininkais pasinaudoti.

Laisvasis pasaulis žino, ką okupacinė sovietų karo jėga padarė Lietuvoje, bet pačioje Lietuvoje nuolat kalama į galvą prieš 33 metus padaryti prievartos veiksmams, kuriais bandoma pateisinti šiandien besitęsiančią rusų komunistų lietuviams primetą vergiją. Lietuvoje sudaryti specialūs "institutai", kuriems liepta klastoti lietuvių tautos valią ir įteisinti rusų primetus prievartos veiksmus. Patį biauriausią klastojimą Vilniuje atlieka prie komunistų partijos centro komiteto įsteigtas "istorijos institutas". Jis komunistų partijai išgalvoja tokius žygdarbius, kurių ji niekad neatliko, o rusų prievartos veiksmus bando skelbti lietuvių tautos vardu.

Šių metų liepos 21 d. komunistas Vytautas Kancevičius, minėto komunistų partijos instituto vyresnysis bendradarbis Tiesoje paskelbė straipsnį, pavadintą "Lemtingos dienos". Tame straipsnyje jis kalba apie 1940 metų įvykius, "liaudies seimą" ir to seimo padarytus nutarimus. Jis šitaip rašo:

"Pirmoji Liaudies seimo sesija prasidėjo 1940 m. liepos 21 d. Kaune. Svarbiausias Lietuvos seimo darbų klausimas buvo būsimoji Lietuvos santvarka. Svarstydamas Liaudies seimas atsižvelgė į ilgą Lietuvos darbo žmonių kovą dėl Tarybų valdžios, ir jų norą sukurti tokią Lietuvą, kurioje kraštą valdytų pati liaudis, be kapitalistų ir kitų išnaudotojų. Priimtoje deklaracijoje apie valstybės santvarką buvo pasakyta, kad Liaudies seimas, išreikšdamas vieną Lietuvos laisvosios darbo liaudies valią, skelbia, kad įvedama tarybinė santvarka, kad visa valdžia Lietuvos Socialistinėje Respublikoje priklausys miestui ir kaimo darbo žmonėms, jų renkamos taryboms.

Taigi Liaudies seimas įstatymiškai įtvirtino proletariato diktatūrą. Taip buvo padėti politiniai pagrindai socializmo kūrimui Lietuvoje." (Tiesa, 1973 m. liepos 21 d.)

Vytautas Kancevičius meluoja per akis. Politrukal ir komunistams pasidavę keli kvilingai buvo pasiūkę šunuodegauti okupantams, bet tame pačiame "liaudies seime" niekas nekalbėjo apie proletariato diktatūrą. Tais laikais patys komunistai dar gėdijosi Lietuvoje kalbėti apie proletariato diktatūrą, nes Lietuvoje proletarų okupantas nerado. Rusai Lietuvą vėliau suproletarinė. Prie Lietuvos bankų pastatyti tankai "proletarino" bankus, išveždami bankuose buvusius aukso ir užsienio valiutos atsargas. Prie prekių sandėlių Lietuvą "proletarino" sovietų policijos sunkvežimiai, išgabendami buvusius maisto ir prekių atsargas. O krautuvės "proletarino" sovietinės "katiušos", nešdamos kiekvieną lentynose rastą drabužį.

Minėto "liaudies seimo" rinkimų metu Lietuvos komunistų partijos centro komitetas neturėjo pakankamai komunistų to "seimo" nariams. Komunistai kandidatais pasirinko kelis Lietuvoje buvusius valdžios priešus. Bet kai tame "liaudies seime" buvo dienotvarkėn įtraukti

Prezidentas RICHARD NIXON

VACLOVAS PRŪSAS

TRUMPAI IŠ PRAETIES

Okupuotoje Lietuvoje spausdinamo "Kultūros Barų" žurnalo, 1973 m. 6 Nr. kažkoks Borisas Puzinas straipsnyje "Sukilėlių kalmės" rašo:

"Vienas žymesnių 1863 m. valstiečių sukilimo Lietuvoje istorinių paminklų yra Sukilėlių kalmės šiauliuose. Sukilėliams karti ir šaudyti už miesto, "Gubernijos" lauke (dabar miesto ribose), cariniai baudėjai buvo parinkę nedidelį kalmelį. Pasakojama, jog sukilėlius iš kalėjimo į kalmelį kareiviai vedė su muzika, kad daugiau žmonių būtų matyti ir pasibaistų. Pasmertuosius lydėdavo didesni žmonių minios. Netgi šiauliu gimnazijos mokinius priverstinai atvedavo bausmės vykdymo pažūrėti. Sukilėlis Kvetkauskas, neprasidamas narso, pamatęs minioje pažįstamą gimnazistą, šuktelėjęs: "Veda mane į pasilinksmimą". Nužudytuosius užkasdavo ten pat, o kapus, kad neliktų žymės, sutrypdavo arkliais.

Sukilėlių kalmėje buvo sušaudyti ar pakarti šie sukilėliai: Mečislovas Scipionas, Jonas Morikis, Bronislovas Kvetkauskas, Kazimieras Brazulis, Paulynas Bagdonavičius, Aleksandras Kučauskis, Andrius Kuprijanka, Aleksandras Kobilinskis, Jurgis Pranaitis, Konstantinas Sungaila, Albinas Verblugevičius. Egzekucijos vykdytos 1863 m. VI 14, XII 16, XII 21; 1864 m. II 10 ir III 6.

Po Pirmojo pasaulinio karo kalmės buvo gražiai sutvarkytos ir apšodintos, o 1935 m. jame buvo pastatytas architektas K. Reisaro projektuotas gelžbetonio ir tašyto granito paminklas. Po karo šis paminklas restauruotas. Prie paminklo prišlieta skulptoriaus A. Dimžio bronzinė skulptūra, vaizduojanti sukilusius valstiečius. Gražiai sutvarkytas skvervas veda prie paminklo".

O štai, va, tolimesnis straipsnio tęsinys, kuris, manau, niekad "Kultūros Baruose" nebus išspausdintas:

Saudė ir žudė ne tik cariniai baudėjai, bet dar didesniu žiaurumu darė tą patį ir dabartiniai Maskvos "carai", okupavę Lietuvą. Štai, Červenės miškelyje, ties Minsku, buvo sušaudyta daugiau kaip 5,000 asmenų, tarp jų buvo sušaudyta keletas šimtų moterų ir net per dvylika vaikų; ties Kaunu, Palemono rušiojoje koncentracijos stovykloje, buvo sušaudyta apie 500 Lietuvos ūkininkų, grynų kaimo lietuvių. Juos saugojančius sargybinius lietuvius taip pat kartu su ūkininkais sušaudė. O kur dar Raseinių miškelyje, šiauliu, Zarasų ir kitose Lietuvos vietovėse bei kalėjimuose žiaurūs žudymai ir kankinimai? Nepamirškime taip pat ir žiaurių tremimų į Sibiro koncentracijos stovyklas, kur tūkstančiai žuvo.

Smulkiau apie tai galima rasti:

1. "Testimony of Canon Antanas Petraitis", Baltik Stats Investigation, Part I, Washington, 1954. 2. J. Petraitis, "Kaip jie mus sušaudė", Bad Salzfron, 1952. 3. "Lietuvos Archyvas" Bolševizmo metai, I—III, Kaunas, 1942-3. 4. "Encyclopedia Li-

Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą klausimai, tai kelias to "seimo" narių protestav. Žodžio paprasė ir balsą pakėlė to seimo atstovas Dr. Antanas Garmus. Vėliau, tam "seimui" ir visai "tarybinei" valdžiai pabėgus į Kuibysėvą, Lietuvoje likusieji keli seimo atstovai papasakojo, kaip to "seimo" kandidatai buvo parinkti ir kaip prievarta ir gąsdinimais buvo praverstas nutarimas įvesti Lietuvoje "tarybinę" santvarką. Tai buvo pasityčiojimas iš pagrindinių žmogaus teisių, iš "seimo" atstovų ir iš sveiko proto. Tas "seimas" Lietuvos liaudžiai niekad neatstovavo, nes lietuvių neturėjo progos išrinkti savo atstovų į minėtą seimą. Kandidatais buvo įrašyti sovietų komisieriaus Dekanovo parinkti žmonės. Bet ir rusų parinktieji ne visi pritarė "tarybinei" santvarkai. Ta santvarka buvo priemesta prievarta, o Kancevičius dar ir šiandien tą prievartos veiksmą naudoja Lietuvos pavergimui pateisinti. Rusai naudoja visas priemones Lietuvai pavergti, bet nieko iš to neišeis. Europoje taikos nebus, kol bus pavergta lietuvių tauta. Reikia neužmiršti, kad lietuviai ne vieni. Rusai yra pavergę daugiau žmonių, negu yra rusų. Visi pavergtieji pareikalauja laisvės. Jeigu jos negaus taikiai būdu, tai jie dėl savo laisvės kovos.

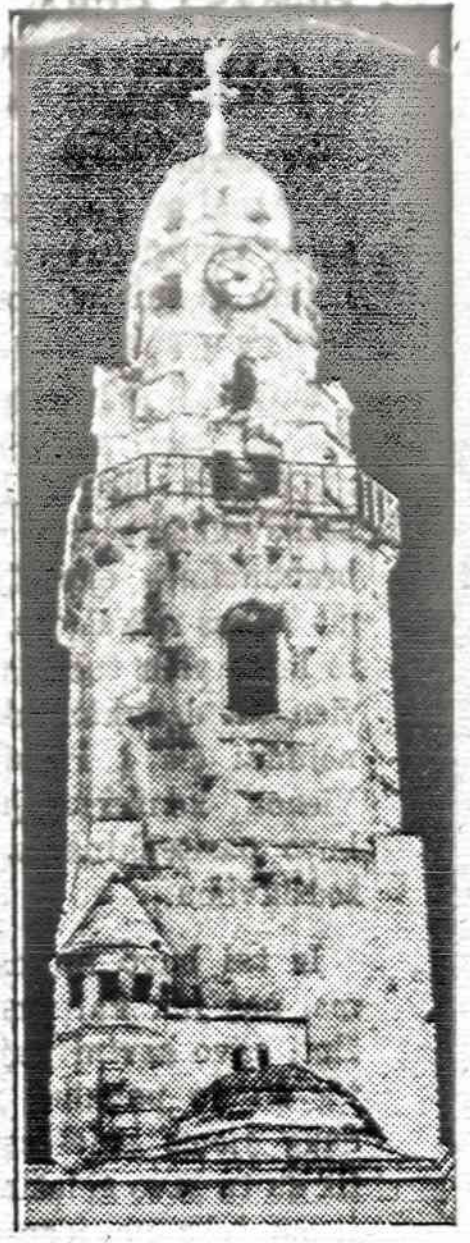
tuania", I—II t. ir daugelis kitų raštų bei dokumentų.

O štai dar truputis statistikos: "Encyclopedia Lituanica" I—II t. duomenimis, iki 1939 m. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo gyventojų 3,215,000. O Sovietų Rusijos duomenimis, pagal "Mokslą ir Gyvenimą", 1971 m., Nr. 6, okupuotoje Lietuvoje rasta 1959 m. tik 2,711,000 gyventojų. Skirtumas rodo, kad okupantai sugebėjo sunaikinti, išžudyti, daugiau kaip pusę milijono Lietuvos gyventojų (504,000).

Maskvos "Pravdoje", 1944 m. specialios komisijos paskelbtu aktu sakoma, kad Lietuvoje rasta 300 tūkstančių žmonių nužudytų; o 1959 m. gegužės 30 d. "Tiesoje", Vilniuje, leidžiamoje, Nr. 6, vedamajame jau minimame 700 tūkstančių išžudytų, Taigi jau arčiau statistinės tiesos.

Toliau, tas pats "Mokslas ir Gyvenimas", Vilniuje leidžiamas, nagrinėdamas statistikos duomenis, rašo, kad Lietuvoje 1970 m. buvo gyventojų iš viso 3,128,800, iš kurių grynų lietuvių buvo 2,130,800. Skirtumas 978 tūkstančiai aiškiai mums pasako, kad svetimojo elemento Lietuvoje, — daugiausia rusų, — yra kone 1/3 visų okupuotos Lietuvos gyventojų. Matome, kad okupantas gana gerai sugeba lietuviškąjį elementą kažkokiu būdu laikyti gimimų stagnacijoje, o svetimajį elementą — didinti.

Daugiau tuo reikalu galima rasti: 1. Prof. K. Pakštas, "Aidai", 1951 m., 10 Nr. 2. "Varpas", 1967 m., 7 Nr. 3. Juozas Audėnas, "Sukolchozinta Lietuva", 4. "Komjaunimo Tiesa", Vilnius, 1966 m., gegužės mėn. 6 d.

Jeruzalės bokštas, fotografuotas 15 metų Brent Camery iš Thousand Oaks, Calif. Jis už šią fotografiją laimėjo prizą Kodako imonės fotografijų varžybose.

APELIACIJA Į PASAULIO SAJINĘ

Nobelininko Aleksandro Solženicyno paskaita

(Tęsinys)

Kalbėdamas apie literatūros ir kalbos reikšmę tautos sielos išlaikymui, paskaitininkas ta proga nurodo, kad pastaruoju metu pasirodė madinga kalbėti apie tautų suniveljavimą, apie individualių žmonių dingimą modernios civilizacijos lydimu katile. Solženicynas su šia linkme nesutinka. Nors šios problemos diskusija būtų atsikira tema, tačiau suglausti konstatuoja, kad "... tautų dingimas nusikurdintų mus ne mažiau, kaip, sakysim, visiems žmonėms pasidarius panašioms vieniemis į kitus, vienos asmenybės ir vieno veido. Tautos yra žmonių lobis, jos generavimosi, apibendrinimosi asmenybės; mažiausia tarp jų turi savo unikalų atspalvį ir savybę glėbia unikalų Dėvo plano aspektą".

Kur yra rašytojo vieta ir rolė šiame žiauriame, dinaminiame ir eksplozyviniame patyryje, kuris jau tirta tyla virš sunaikinimo briaunos? Klausia paskaitininkas. Daug vilčių jis deda į pasaulinę literatūrą, nes tarp atskirų kraštų rašytojų ir skaitytojų šandien yra sąveika. A. Solženicynas pats patyręs ją apčiuopiai. Paskutinių kelerių metų būvyje pajutęs pasaulio rašytojų brolystę. Neregima ir tyli publikos simpatija gaubusi kaip koka juosta ir neleidusi žlugti jo darbai ir laisvė. Kai jis išmetė iš sovietų rašytojų sąjungos, pasaulio rašytojai pastatė ginamąją sieną.

ng, kuri išgelbėjo jį nuo persekiojimų, o norvegų rašytojai ir menininkai paruošė jam būstą, jei būtų jį ištrėmė iš tėvynės, kaip buvo grasoma. Pagaliau ir Nobelio premijai pasiūlė ne jo kilmės kraštą, kur gyvena ir dirba, bet Francois-Mauriacas ir jo kolegos prancūzai.

Nobelininkas savo paskaitoje pasisako nesutinkąs su Sovietų Sąjungos valdovais, kurie ir grožinę literatūrą skiria į "vidaus reikalų" kategoriją, kuriuos nevalia, girdi, kšitiš pašalėti. Į tai A. Solženicynas atsako, kad "vidaus reikalai nustojo egzistavę mūsų tirstai gyvenamoje žemėje. Pasak jo žmonijos išganymas priklauso nuo visų rūpinimosi viskuo.

A. Solženicyno kūryba turi vakaruose nupelnę pripažinimą ir didelius tiražus. Be to joks rašytojas negali išsiverskams iš eksplozyviniame patyryje, kuris jau tirta tyla virš sunaikinimo briaunos? Klausia paskaitininkas. Daug vilčių jis deda į pasaulinę literatūrą, nes tarp atskirų kraštų rašytojų ir skaitytojų šandien yra sąveika. A. Solženicynas pats patyręs ją apčiuopiai. Paskutinių kelerių metų būvyje pajutęs pasaulio rašytojų brolystę. Neregima ir tyli publikos simpatija gaubusi kaip koka juosta ir neleidusi žlugti jo darbai ir laisvė. Kai jis išmetė iš sovietų rašytojų sąjungos, pasaulio rašytojai pastatė ginamąją sieną.

taktiką. Sovietų režimas įsitiškina, kad yra per brangu tęsti melus ir vykdyti persekiojimus. Iš šitokios akcijos pasisekimo galima tikėtis dėl to, kad Sovietai vis dėlto yra jautrūs vakaritių viešajai opinijai.

Kas norėtų susipažinti su nobelininko visa paskaita ir ją įsigyti, tereikalauja "The Nobel Lectures by Aleksander Solzhenitsyn" iš Ad Hoc Committee for intellectual Freedom, Room 802, 1182 Broadway, New York, N. Y. 10001. Kaina 50 c. Išleista 1973 m., 26 psl., formatas 4" x 9".

A. Skomantas

Automobilistų malda

Wiesbaden, Vokietijoje, evangelikų ir katalikų bendruomenės vasaros atostogų sezonui pradedant išleido ir paskleidė brošiūrėlę, pavadintą "Vaterunser des Autofahrers" (Tėve mūsų automobilijų vairuotojams). "Viespatie, saugok mane nuo kitų ir saugok kitus nuo manęs!" yra maldos žodžiai.

"Dievas yra tėvas taip pat pėsčiųjų ir senųjų žmonių ir vaikų aiškinama maldoje, "net dviratinkai turi teises. Mercedes, Volkswagen, senos skardinės dėžės, omnibusai ir LKW (sunkvežimiai) turi lygias teises".

Maldos baigiamieji žodžiai: "Išgelbėk mus nuo pikto" papildomi žodžiais: "...nuo greičio svaigulio, lenktynių pikto. Nuo alkoholio apsvaigimo, girtuoklystės pikto. Nuo nelaimės dėl mano ar ne mano kaltės".

Prelato Paškausko palikimas

5 Viso pajamų \$74.357.66

Nuo 15 iki 21. Aprašyti Vykdytojo dokumentai, sudėti rišuly. Nuo 34, visi neturi piniginių vertės.

Minėtas Vykdytojas prašo kreditų šioms pinigais apmokėtoms išlaidoms pagal pridėtas sąskaitas.

1. Evans Serminenės laidotuvių patarnavimai	2.095.53
2. Peter Trooste paminkle užrašai	93.45
3. Juzei Bliukytei, ligonio priežiūra	1.200.00
4 — 8. Valst. mokesčiai (internal rev., Federal taxes)	20.568.53
9. Advokato Claire T. Driscoll (teismo išlaidos)	204.30
10. Gregory Gelderman (nepiinamečių globėjai)	950.00
11. Adv. Claire T. Driscoll (už bylos vedimą)	2.000.00
12. Už skelbimus paveldėtojams ir skolininkams	92.60
13 — 16. Įvairios smulkios išlaidos	45.40
17. — 23. Įvairios su byla susijusios išlaidos	281.06
24. Kunigui Walter Urbai (komisas)	2.000.00
25. Adv. Claire T. Driscoll (už patarnav. Vykdytojo)	4.500.00

26. Mišioms už sielą mirusiojo kun. Vito Mikolaičiui	1.000.00
27. Mišioms už sielą mirusiojo kun. Anthony Zakarskui	1.000.00
28. Mišioms už mirusiojo sielą kun. John Malin	1.000.00
29. Vito Paskus (mirusiojo posūniui)	500.00
30. Denis Paskus mirusiojo posūniui	500.00
31. Marilyn Petraitis (mirusiojo podukrai)	500.00
32. Joseph Paskus (Paskauskas) mirusiojo posūniui	500.00
33. John Paskus (Paskauskas) mirusiojo posūniui	500.00
34. Čikagos Katalikų Vyskupui (teismo spr. 4 - 3. 67)	34.826.90
Be to 100 serų Sinclair Oil Co., 285 šerai Comm. Edison Co. ir 43 šer. Northern Ill. Gas Co. Viso išmokėjimų	\$40.326.94

PINIGINE SANTRAUKA

Viso pajamų \$74.357.66
Įvairių išlaidų \$34.030.72
Išmokėjimų \$40.326.94
\$74.357.66 == \$74.357.66

Čikaga. 1968 rugsėjo mėn. 4 d. Pasirašė kun. Walter Urba, mirusio prelado Jurgio Paškaus (Paškausko) testamentu Vykdytojas.

Pabaiga

TELEF. PR 5-3725

DR. ANNA BALIONAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR
DR. FANG C. LU
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, IL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą,
jei neatliepias skambinti 874-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
640 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 348-2233
OFISO VALANDOS:
Arimadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tikrai susitarus.

Rez.: GI 5-0473

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepias, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670
Neatliepias — skambinti
4/1-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
eniais, ketvirtadieniais ir penkta-
dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS ŠEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 WEST 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Šeštadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi. trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatliepias, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-1 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

KAIP SENAS YRA MŪSŲ VIENIUS?

Vilniaus apylinkėse žmonės gyvena II a. prieš Kristų

Kalbant apie įvykius, datas, vietas nereikia skaičių, faktų išpūsti, perdėti, kaip lygiai nereikia menkinti, žeminti, paneigti ar pasiduoti suklaidinimui. Maždaug prieš keletą mėnesių lietuvių kalba spaudoje pradėta rašyti, kad šiemet esą 650 metų nuo Vilniaus miesto įkūrimo. O iš okupuotos Lietuvos atvykstantieji net atsiveža tokiomis taisyklėmis apžymėtu prisegamų ženkliukų su Vilniaus pilies silueta.

Numanant lietuvių tautos istoriją, tai visai neilgas laikotarpis. Kas ir iš kur tokia trumpą datą ištraukė? Tai buvęs pirmasis Lietuvos karaliaus Gedimino laiškas į Vokietiją.

Lietuvių istorikams nežinant tikslios Gedimino gimimo ir mirtimo datos, be reikalo kreipiamas toks didelis dėmesys jo laišku į Vokietiją. Ar čia nebus so-

viety (rusų-komunistų) išmonė mulkinti lietuvių jų sostinės pradžią?

Nėra jokio reikalo įrodinėti žinomo, kad dabar rusai-komunistai visokiais būdais stengiasi ir menkina lietuvių tautos istoriją. Jie net lietuvių kalbai giminingumo ieško rusų kalboje (!). Jiems labai paranku trumpinti lietuvių istorijos amžių, tolygio ilginant rusų tautos istoriją. Lietuvos sostinei Vilniui priemetę 650 metų amžių, būtų pasiekę nemaža, ir rusų Maskva spindėtų bemaž senove.

Istorinės lietuvių tautos sostinę pradėti nuo jos valdovo laiško kažin ar yra tikslu. Prieš jį buvo ir kitų valdovų, ar gyveno žmonės su dabar mums nežinomais vadovavusių vardais. Senų valstybių miestų pradžia ne visad nustatoma nuo laiško parašymo pradžios

Kada Vilniaus apylinkėse pradėjo gyventi žmonės?

Iki pasisakys užsienyje gyvenantieji mūsų archeologai, pasinaudoju J. Jurginio, V. Merkio ir A. Tautavičiaus Vilniaus miesto istorija, 1968 metais išleista Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Istorijos Instituto. Tenai rašoma, kad dabartinėje Vilniaus srityje surasta mamutų, gau-ruotų raganosių kaulų, žemėje išgulusių apie 12,000—14,000 metų.

"Atsiradus kad ir negausiai augmenijai ir apsigyvenus gyvuliams, paskui juos atėjo žmonės, įpratę medžioti. Tiek visoje Lietuvoje, tiek Vilniaus teritorijoje apsigyvenę pirmieji žmonės buvo medžiotojai ir žvejai". (20 psl.). Kiek toliau rašoma: "Visi šie sumi neti radiniai sako, kad įvairiose dabartinio miesto vietose buvo įsikūrusios didesnės ar mažesnės gyvenvietės". Ir vėl: "Apie II-I tūkst. prieš m. e. (prieš Kristų, A. G.) čia gyvenusių žmonių kalba at- rasti įvairių formų akmeniniai glūdiniai darbo ir kovos kirviai. Jų rasta prie Vilnios, aukštųjų gatvės rajone, Antakalnyje, buvusių žydų kapinių teritorijoje ir Vasaros gatvėje, Trinapolio apylinkėse dešiniame Nerio krante. Keletas akmeninių kirvių surasta ir šalia Gedimino pilies kalno". (20-21 p.).

Kas tie autoriai, galima pasis-kaityti Lietuvių Enciklopedijos XXX tome, o apie Jurginį ir X tome. Jie tikrai neįspūti, neiš-kele senosios Lietuvos praeities. Pacituoti gabaliukai tėra dale-lytė tuo klausimu duomenų. Spec-ialistai istorikai, archeologai jų turi, be abejo, daugiau.

Bet Vilniaus įkūrimo pradžios galima pradėti ieškoti prieškris-tiniais laikais. Tokios pradžios įrodymai nereikalaujame lais-ku svetimiesiems, nes tada gal ne-buvo mūsiškiai suprantamo raš-to. Rašytinės miestų istorijos

Miesto vaizdas, užfiksuotas fotografijoje, atnešė Oded Burger, 18 metų studentei Kodako įmonės foto varžybose prizą.

DABARTIES NAUJOVES

Pamišęs ar nepamišęs

Vienam Sanfordo universi-teto dėstytojui (D. L. Rosenha-nui) parūpo sužinoti, ar be-pročių globos ir gydymo įstai-gos pakankamai gerai atlieka savo uždavinį. Įtarimas jam kilo, paskaičius vieną apysa-ką, kurioje sakoma, kad ka-riuomenėje ne kartą neatkri-riama sveiko proto nuo bepro-tiškumo. Šis tyrinėtojas prie-jo išvadą, kad proto ligų pro-fesininkai irgi darto tą pačią klaidą.

Parinkti aštuoni žmonės (ir jis pats jų tarpe) išprašė pri-imami dvilikoje psichiatriniiu ligoninių. Tarp tariamųjų "li-goninių" buvo trys psichologai, viena vaikų gydytoja, psichi-atras, dailininkas ir šeiminin-kė. Trys buvo moterys ir pen-ki vyrai. Visi buvo normalūs ir niekada neturėję didesnės psichinių sutrikimų ženkliu. Kiekvienas iš tariamųjų "li-goninių" paskambino paskirti valandą atvykti ir buvo priim-tas, pasiskundęs, kad "girdi balsus".

Pacientai teprasimanę tik simptomus, pakeitę pavardes, verslų ir darbovietės adresus, o daugiau nieko. Nieko klaidi-nama nesakyta apie asmenį.

pradėtos kur kas vėliau.

Paskiruose užsienio lietuvių laikraščiuose buvo ir yra šūks-nių ir griežtų užuominų, kad tu-rėtume iškilmingai minėti Vil-niaus įkūrimo šventę, netgi nu-rodė trumpą datą. Taip, būtų gera minėti Vilniaus pradžios metus, jei tokie yra žinomi ar galimi nustatyti. Geriau neda-ryti jokių minėjimų, nei par-klupti suklaidintuose.

Vilniaus buvo, yra ir bus Lie-tuvos sostinė. Jis nepabėgs ir bus net kai mūsų nebus. Atatin-kamiems mokslininkams reikia stengtis ieškoti ir nustatyti Vil-niaus, kaip gyvenvietės, pradžią, kuri ir būtų Vilniaus miesto pra-džia. Glgirdas Gustaitis

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— ZARASIKIŲ KLUBO VISUOTI-NIS susirinkimas šaukiamas Zarasi-kių Klubu įstatams priimti š. m. lie-pos 29 d. sekmadienį, 1 val. po pietų Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Po susirinkimo bus valės. Klubas. Valdyba

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kečias. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūta, jei atsistatę pinigų šiuo adresu: NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Daug gali žirdinga (nuolatine) teisiųje maldai. Jok. 5:16.

Susitikimas su Dievu per maldas atneša didesni tikėjimą jo apveizda ir patvarkymų mūsų reikalių; didesni tikėjimą į visus kilniausius ir bran-giausius pažadėjimus, kokius jo Žodis patiekia; didesni pripažinimą jo va-dovystės, kaip praelytę, taip ir šiame laike; didesnę meilę link visų Kris-taus brolių ir didesni norą rūpintis apie jų gerovę ir jų dvasišką priekin žengimą. Todėl maldai yra kietai ir tikrai sujungta su pažanga dvasiškose dalykuose, su auginimu Dvasios vaisių, patinkamų Dievui, broliams ir vi-siems žmonėms.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kris-taus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygytėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriniai
MAŽEIK & EVANS
605 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
REPAR. 7-0000 REPAR. 7-0000

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

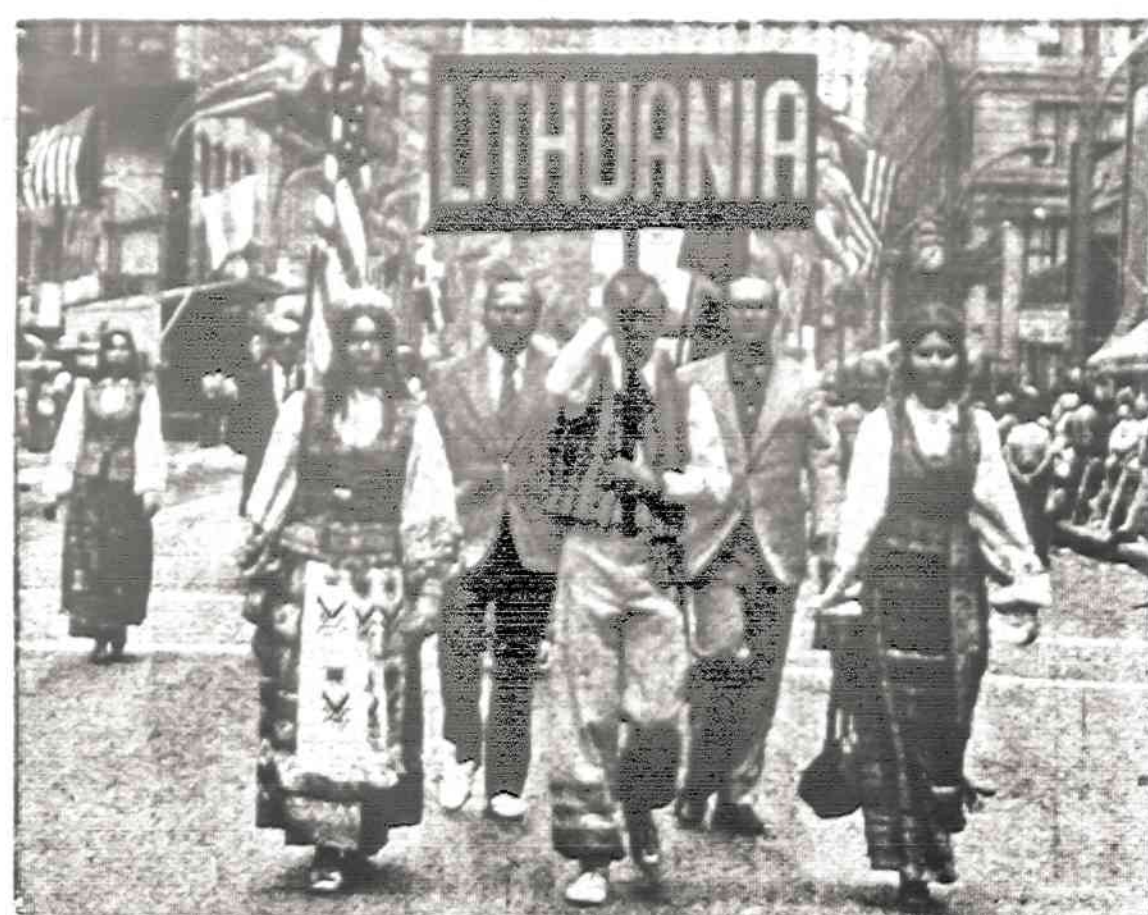
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, JULY 26, 1973

Pavergtųjų Tautų parodo dalyviai, oraėjusį šeštadienį, liepos 21 d.

KOJOS

Kaip sumažinti kojų prakaitavimą? Gerai veikia vėsios kojų vonios, pridėjus į jas kalio permanganato iki rausvumo. Taip pat sveika nutrinti jas citrinos sūka. Kartą — du per savaitę sutepti jas 5-10% formalino skiediniu. Ypač gerai veikia talko milteliai. Jie vartojami taip: tris dienas iš eilės kojų pėdos ir tarpupirščiai išbarstomi šiais milteliais; pasukui kojos rūpestingai išplaunamos, pakeičiamos kojines kitas tris dienas vėl barstoma. Profilaktikai nuo prakaito reikia sisteminkai kojas plauti vėsiaje vandenyje, kasdien keisti kojines.

Dažnai kojų paduose ir ant pirštų susidaro nuospaudos. Kai kada jos net trukdo vaikščioti, labai spauda, ypač paduose ir tarpupirščiuose. Nuospaudos ša-

linamos per 7-8 dienas. Iš anksto iššutinus kojas karštoje muilo-sodos vonioje (1-2 arb. šaukšteliai geriamos sodos litrai vandens). Uždedama žalių tarkuotų bulvių, alijošiaus arba duonos minkštimo, suvilgyti 6% actur padengiamas tikrai nuospaudos paviršius, sveiką odą reikia vengti dirginti. Kai nuospauda pabyla, vėl daroma karšta muilo vonia, o paskui nuospauda pašalinama. Jeigu nuospaudos vietoj lieka nedidelis įdubimas, vadinasi, ji galutinai pašalinta. Be to, kasdien, plaunant kojas, reikia pamaza patrinti tas vietas, kuriose paprastai susidaro nuospaudos ir į drėgną tų vietų odą įtrinti kokio nors riebaus kremo arba vitaminizuoto vazelino, o paskui sausai nušluostyti kojas. Nuospaudų profilaktikai nebloga du-tris kartus per savaitę

TRUMPAI

— **Algirdas Kavaliauskas** iš Cicero apylinkės ruošiasi kelionei į gražias ir žuvingas Kanados vietas. Kartu keliauti ir atostogauti jis pakvietė savo mielą mamytę Bronę. Jie Kanadoje bus apie dvi savaites.

— **Field Istorijos Muziejaus** Akmenų amžiaus skyrius įrengtas 1933 m. sulig tyrimais ir radiniais, buvo ir po 40 metų tebėra lankytojų dėmesio centre, nes kai kurie dalykai siekia tūkstančius šimtmečių. Penktadieniais yra nemokamas muziejaus bei ten vykstančių parodų lankymas.

— **Illinois Valstijos** tradicinė paroda ir mugė bus rugpjūčio 10 — 19 d. Springfield mieste.

— **Futbolo žvaigždė Rikardas Butkus** gali tapti kino teatro žvaigžde. Jis yra kviečiamas vaidinti Dino di Laurentis pastatyme "Two Tough Guys" kartu su aktoriais Isaac Hayes ir Lino Ventura. Minimas filmas bus pradėtas sukurti rugpjūčio pabaigoje, Chicagoje.

nakčiai padaryti šiltą muilo-sodos vonelę. Sausai nušluostytos kojos gerai ištepamos riebiu kremu ir apmaunamos medvilninėmis kojineitėmis. Jei nurodytieji būdai nepadaeda, reikia kreiptis į gydytoją.

Daug vargo sudaro vadina-masis jaunos nagas. Taip atsitinka labai giliai nukreipiant nagą, ypač iš šonų, nešiojant ankštą pirštus spaudžiančią avalynę. Būna ir kitokių priežasčių: plokščiapėdisumas, labai storas didysis pirštas, labai išlenkti arba plokšti nagai, dėl traumos ar nušalimo sutrikusi nago mityba. Norint pašalinti nago jaugimą, reikia pirmiausia leisti jam išaugti už piršto krašto, tarp piršto minštimo ir nago kasdien dedant binto juosteles ar vatų gabalėlių, suvilgytą rivanoliu arba 4-10% sintomicino emulsija, arba suteptą 1-2% biomicino tepalu.

Labai svarbu, kad avalynė ir kojines atitiktų natūralią pėdos formą ir tuos normalius pakitimus, kurie įvyksta einant. Batų dydis turi tiksliai atitikti pėdos dydį. Daugelis moterų, vaikydamosi madų, dėvi per siaurus ar per mažus batelius. Siauri bateliai su smailia nosimi, trukdo kraujui apytaka, padidina prakaitavimą, žiemą galima greičiau tokias kojas nušalti, taip pat gali jausti nagas. Vasarą geriau nešioti atvirą, basų tipą, arba aukštesnę avalynę. Žiemą patartina batus su kailio, vilnos ar veltinio pamušalu. Namuose nepatartina nešioti šilto apavio.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pasasaris, kuris pradžioje nuo pirmosios eilios liečia lazdynų išskleisti mažyti, deimantų spindinti žieda apvėsi medžių šakas žirniais, kaip konfetėmis ir panašiai įveda į gamtos vaizdą ir garsu stebina. Dramatiškai besikeičiančiuose ramtos scenovaidžiuose svaioja juokauja ir verčia poetai, padėdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių eilmes.

Naujienuose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių.

1. J. Augustaitis — **VAIČIŲNĖS, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS**. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurelis Baltrušaitis, **ZEMĖS PAKOPOS**. Elegijos, eilės, poemos. Išleisti formata, 157 psl. \$2.00.
3. Butkus Jūzė, **EILERAKIAI IR RAŠTAI**, 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, **LYDŽIAU VIEŠNIA VETROJE**. Eilų rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurcelionis, **GLODI - LIODI**. Lyrika eilės 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, **AUKSINĖ SEJA**. Eilėraščių 98 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, **TRIU ROŽIŲ SVĖNTIS**. Eilėraščių rinktinė, 55 psl.
8. Nadas Rastenis, **THE FOREST OF ANYKŠČIAI**, Antano Baranauko "Anykščių šilėlių" vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukla, **UGNIES PARDAVEJAS**. Eilės 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Sančėvas, **ATDARI LANGAI**. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$2.00.
11. Stasys Sančėvas, **AUKOS TAURĖ**. 5-ii lyrika knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, **SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE**. Eilėraščių rinktinė, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, **PLAUK, MANO LAIVELI**. Eilėraščių 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Guodis, **AGUONOS IR SMELIS**. Eilės 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, **KARALIAI IR SVĖNTIEJI**. Eilėraščių 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tvirtulis, **METU VINGIAI**. Lyrika rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, **SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI**. Mitologijos posmai, 92 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, **BOK PALAIMINTAS**. Poezija 115 psl. \$3.00.

Norėdami išsivesti kiti kiti knygas, prašome atsiųsti laišką į Naujienuose arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

— **Ponia Eleonora Adams**, So Holland, Ill. atsiuntė savo tėvelio Jono Sverekio 5 dol. auką Naujienuojai ir ta proga rašo: "Mano tėvelis nori prisidėti prie jūsų vairo ir jūsų darbų gero pasisekimo. Jis yra 79 metų amžiaus, bet ištikimas jūsų tikrašio skaitlytojas. Jo kiekviena diena prasideda laukimu laiškanėšo atnešančio Naujienuos. Jis yra sąmoningas dėl įvykių pasaulyje, Lietuvoje ir tarpe Amerikos lietuvių, džiaugdamasis pasisekimais ir būdodamas dėl nesėkmių. Jis siūnčia visiems darbuotojams ir bendradarbiams gerus linkėjimus dėkingumo ženklą už jų gerus ir naudingus straipsnius, žinias ir darbą naudingą Lietuvai ir visiems lietuviams."

— **Konstantinas Petrauskas** iš Brighton parko apylinkės, Lietuvos Kariuomenės kūrėjas — savanoris, išėjęs pensijon savo laisvalaikį skiria visuomenės reikalams, nuolat dirbdamas Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje ir daugelyje lietuviškų organizacijų. Lietuvišką spaudą jis remia ne tik raštais, bet ir stiprina ją aukomis ir kitokia parama. Naujienuojai jis atsiuntė auką. Vajaus komisija visiems rėmėjams nuoširdžiai dėkoja.

— **Vaitiekus Morkūnas** rašo iš Virginia Beach, kad jūros bangos ir baltas smėlis gaivina kūną, o puiki aplinkuma — sielą. Šiuo metu jau yra Kanadoje ir su draugais žuvažiuoja.

— **Juzė Gulbinienė**, nuvažiavusi į svečius pas Mikaliną Baroniene, nukrito ir susižeidė ranką ir koją. Ji buvo nuvažėta į ligoninę, suteikta pirmoji pagalba, o vėliau ji išvežta į Sv. Kryžiaus ligoninę, kur ji bus sugipsuota. Blogiausia, kad josios dukrė Aldona su vyru yra išvažiavę atostogų ir nieko nežino apie motinos susižeidimą. Gulbinienė, papietavusi, ejo į kiemą gėlių pasižiūrėti. Laipteliais besileisdama krito ir susižeidė.

— **Mikalina Baroniene** ketvirtadienį išskrenda į Rochesterį, N. K., kur josios anukė Milda Vaivadiaitė išteka už De Vries. Vaivadiaitė, baigusi aukštosios mokslo, dirbo Rochesterį. Ten susipažino su jaunuoliu, už kurio ji išteka. Kartu su Baroniene į Rochesterį skrenda Genovaitė Giedraitienė, ilgų metų Mildos Vaivadienės draugė.

— **K. P. Deneikis** iš Cicero apylinkės po ligos gydosi namuose. Tikisi, kad po ty turį verstinu atostogų namuose, jis galės vėl su visais sugrįžusiais iš savo vasaros atostogų susitikti susirinkimuose ir parenimuose, o dabar visiems siūnčia linkėjimus.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

2 MACHINE HELPERS WANTED DAY or NIGHT Full company benefits. SHERMAN PAPER CO. 8100 So. 77th Avenue Bridgeview, Illinois 458-8084

DRIVERS Carrier needs exp. city drivers with class "D" License. Must be able to handle both "LTL" and volume pickups and deliveries. Call HOLLAND MOTOR EXPRESS 254-4650 (Equal opportunity employer)

PLATE GLASS CUTTER Experienced, Able to cut 1/4", 3/8", 1/2" and 3/4" plate P. P. G. INDUSTRIES 4850 So. Kilbourn CL 4-4100 Mr. Hutchinson

PLASTICS Top pay. Part or full. Extrusion easy sheet operators. Helpers 2nd and 3rd shift. Fabricator — setup man — simple fixtures vac. form, die cut. 829-6668

GENERAL MAINTENANCE MAN New manufacturing plant requires male for general maintenance. Experienced in all aspects of plant maintenance. Full company benefits. Apply in person: WHITESTONE PRODUCTS 6750 Belt Circle Dr. Approx. location Harlem Ave. & 65 St.

EXPERIENCED FORK LIFT OPERATORS Good company benefits. Must be ambitious. ARMAC ENTERPRISES 4444 W. Ferdinand 722-2916

EXPERIENCED RATE MAN Call ANDY or STEVE MOTOR DISPATCHER, INC. 2559 So. Archer Ave. 842-3500

TOOL MAKER — TURRET LATHE Operator and assemblers must be experienced in electrical and mechanical assembly. Steady work, fringe benefits. HILD FLOOR MACHINE CO., INC. 5339 WEST LAKE ST.

ENGINE LATHE OPERATOR MUST BE EXPERIENCED M.E.C. CORPORATION 1546 N. MANNHEIM RD. STONE PARK 626-4085

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių GENERAL FACTORY HELP New manufacturing plant requires male and female help. General factory and packers. For 3 shift operation. Full company benefits. Apply in person: WHITESTONE PRODUCTS 6750 Belt Circle Dr. Approx. location Harlem Ave. & 65 St.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

TEACHERS NEEDS DEPENDABLE WOMAN. Live in or daily, 5 day week, child care, twin infants, light house keeping. Top salary. References desired, but not necessary. Start now, Chicago North Side. Excellent transportation. Some English necessary. 248-5198

CLERK — TYPIST One person, permanent, to work in small insurance operation. Must type. Salary depending on skills, need immediately N. MICHIGAN AVE. AREA. Contact Mr. BROWN 649-1334

KEYPUNCH OPERATOR 1st or 2nd shift, high pay, good benefits, flexible hrs. Harlem and Armitage. Call JANE at 237-9125

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

ATIDUODAMAS SUO. Collie ir German Shepard mišinys. Geras namų sargas ir žmogaus draugas 10 mėn. amžiaus. Skambinti nuo 9 iki 9 v.v. Tel. 776-8931

NEED A TYPEWRITER? Rebuilt by office, machine repair man. No middle man profit. Priced from \$10 (beginner) — student type to \$50. Also \$350 electric Smith-Corona machine only \$200. 452-8228

CADILLAC COUPE 1964 Elegant shape. One owner family car. Sweet running engine. Only \$700. 452-8228

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI DEL VISU INFORMACIJU, KREPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMŲ AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064 Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIRŲS DRAUDIMAI. NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS BUD'S REAL ESTATE 4369 ARCHER AVE., CHICAGO TEL. — 254-5554

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 68th ST., CHICAGO Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4665 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5780

HOM INSURANCE

Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tiksliai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis:

A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7459 Beto daromi ir lūdijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos rebrangios. 3518-84 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2446 WEST 69th STREET Tel. Republic 7-1941

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA Irenių ir taisykų kambarius, vonias, virtuves, Atliekamos cimento darbai: šaligatviai, laiptai ir t. t. ZIGMAS Tel.: 778-0838 ar 651-9625

NAMŲ APSILDYMO SPECIALISTAS

JOHN PUCETA Skambinti ryte iki 8-tos valandos arba tarp 1 ir 3-ies 925-4661

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI "NAUJIENAS"

help your HEART FUND help your HEART

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BIČIULIS